

Alkollü sürücünün çarptığı genç kıza sigortadan 14 bin TL değer nasıl biçildi

Geçenlerde gazetelere de yansıyan bir haberi sizinle paylaşarak, yazıya başlamak istiyorum. Habere konu olan kişilerin isimlerini kullanmayacağım. Sadece konuya dikkatinizi çekmek istiyorum. Olay, İzmir'de gerçekleşiyor. Haberde, alkollü bir sürücünün genç bir kıza çarparak, ölümüne neden olduğu; genç kızın ailesine ise, sigortadan sadece 14 bin TL ödeme yapıldığı belirtiliyordu. Aynı haberde, genç kızın ailesinin de, **"Biricik kızmıza 14 bin TL değer biçildi"** diye isyan ettiği de vurgulanıyordu.

Aslında bir süredir trafik sigortalarında ödenen vefat tazminatı ile ilgili yazı yazmak istiyordum. Nedenine gelince... Çünkü, bu konu hem çok önemli hem bir o kadar da halk arasında yanlış bilinip, yorumlanıyor. Tıpkı, demin bahsettiğim ve kızlarını trafik kazasında kaybeden ailenin, "14 bin TL değer biçildi" feryadında olduğu gibi.

Öncelikle şunu belirteyim. Bugün için trafik sigortasında, kişi başına ödenen vefat tazminatının üst limiti 150 bin TL.

Yani, ölümlü bir trafik kazasında, vefat edenlerin yakınlarına sigorta şirketi, 150 bin TL'ye kadar tazminat ödüyor. İşte halk arasında bilinen ve yanlış yorumlanan konu da bu. Zannediliyor ki, sigorta şirketleri trafik kazasında vefat eden her kişi için, 150 bin TL ödüyor.

Maalesef böyle değil.

Nasıl olduğunu ise şöyle anlatayım. Ama başta altını çizmekte fayda var... Bu konu bir taraftan çok hassas, diğer taraftan ise çok karmaşık. O nedenle de en basit haliyle anlatacağım.

Sigortada vefat tazminatı

Trafik sigortası kanunu aynen şöyle der: **"Sigortalı aracın bir kimsenin ölümüne neden olması halinde, ölenin defin masrafları ile ölen kişinin yardımından yoksun kalanlara; destekten yoksun kalma zararı ödenir. Ölüm halinde, aktüer tarafından, destekten yoksun kalma tazminatı hesaplanır."**

Daha açık şöyle anlatayım: Kazada ölen kişinin yakınlarının, bu olaydan dolayı maddi olarak nasıl etkilenecekleri, tazminat belirlenirken önem taşıyor. Buna da 'yoksun kalma' deniyor. Yani, sigortadan ciddi bir tazminat alınabilmesi için... Vefat

edenin, bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yoksun duruma düşmesi gerekiyor.

Bunun için de ölen kişi ile geride kalanın durumu büyük önem taşıyor. Bunun hesabını, kitabını da sigorta aktüerleri yapıyor. Aktüerler, vefat tazminatını hesaplarlarken; ölen kişinin yaşına, gelirine, sosyal durumuna, çocuk sayısına, çocuklarının yaşına ve gelirine, evlilik yılına, geride kalanların desteğe muhtaçlığına kadar detaylı inceliyorlar. Ve bu hesabın sonunda da bir tazminat tutarı belirleniyor. Bu rakam 5 bin TL olacağı gibi, trafik sigortası teminat limitinin en üst sınırı olan 150 bin TL de olabiliyor. Bazen bu hesaplamamanın sonunda, ölen kişinin yakınlarının hiçbir tazminat hakkı doğmayabiliyor da.

Hukuk yolu açık

Şimdi bu yazdıklarımı, daha iyi anlaşılması adına bir-iki örnekle pekiştireyim. Eğer vefat eden kişi, 11 yaşında bir genç ise... Geride kalanlara bakma gibi bir yükümlülüğü olmadığından ve bu kişiler de yoksun duruma düşmeyeceklerinden sigortadan ödenecek tazminat da ona göre olacaktır. Yine, vefat eden kişi 70 yaşın üzerindeyse ve emekliyse... Geride kalanlar, bu kişinin vefatından dolayı yoksun duruma düşmeyeceklerinden sigortadan alınacak tazminat da düşük olacaktır.

Hatta bu durumda, ölen kişinin mirasçılarında sağlanan emekli maaşları ve diğer gelir, sigorta tazminatı ile birbirine denk geliyorsa, sigorta şirketi tarafından herhangi bir tazminat da ödenmiyor.

Bu çerçevede aklınıza şöyle bir soru da gelebilir... Bu aktüerler kim ki, böyle önemli bir konuda karar verebiliyorlar. Hemen söyleyeyim. Sigortacılık alanında olasılık hesaplayan, istatistiksel bilgileri derleyip, toparlayan matematik uzmanlarına ve bilir kişilere aktüer deniyor. Ve aktüerler, vefat tazminatını da kendi kafalarına göre belirlemiyorlar. Elleri bu konuda yayınlanmış tablolar var ve onları baz alıyorlar. Tabi şunu da belirteyim. Aktüerin belirlediği tazminat tutarına itiraz edilemez diye bir kural yok. Hukuk yolu her zaman açıktır.

Uzun lafın kısıası... Trafik sigortası teminatlarında vefat tazminatının 150 bin TL yazması, her durumda ve her kişiye 150 bin TL ödenecek anlamına gelmiyor.